

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Tilalomfa.

A nemzetgyűlés ismét összeült. Joggal hihetjük, hogy a külpolitikai és a belső gazdasági konszolidáció megindulásával a magyar nemzetgyűlés is a konszolidáció útjára tér és munkába veszi azokat a régóta várt és előre bejelentett törvényjavaslatokat, melyek az ország erőre-
adó életébe újabb energia forrásokat visznek. Magyarország az állam betegségek specialistáinak diagnózis szerint a krízisen túl, a gyógyulás útján van ma már, ennek a folyamatnak irányítója elsősorban a nemzetgyűlés kell, hogy legyen.

A nemzetgyűlés első két napja nem erre mutat. Azok a jelenségek, melyek a nemzetgyűlésnek a magyar nemzet nagy keserűségére és a külföld nem a legjobb véleményére évek óta jellemzői lettek, újra felbukkantak. Évek óta a nemzetgyűlési tárgyalásokról szóló híradásokat a botrányok, sértő közbekiáltások, a mások becsületébe gázoló szenzáció feltalálások, a durva vadaskodások és gunyoló tréfák teszik színessé. M amár sokan csak akkor találják érdekesnek a nemzetgyűlés tárgyalásait, ha azok minél falrengő több botrányokról beszélnek.

Ime, a magyar törvényalkotó testület fenséges palotájában nem a komoly, elmélyedt, megfontolt munka járja. Nem. Ahelyett a Wekerlek és Szilágyi Dezsők tradícióját őrző teremben magyar képviselők gorbomaságokat harsognak egymás felé.

A harsogó szélsőséges frakciók úgynevezett nagy nemzeti hivatásról beszélnek, mely reájuk vár. E szent hivatás köpenyét magukra öltve minden áron buktatni, diszkreditálni, lehetetlenné tenni és magukat előretolni akarják. E cél eléréséhez nem válogatás az eszközökben, mindent felhasználnak, sőt megteszik azt is, hogy komoly törvényjavaslatok betervezését követelik.

Ime itt a fővárosi törvényjavaslat. Mennyi interpelláció, hány óras beszédek és mennyi kellemetlenkedni akaró vágás hangzott ezért el. Most eljött az ideje, most már a nemzetgyűlés előtt van.

Most lesznek komoly, értékes viták, termékeny hozzászólások — gondolhatná a tapasztalatlan ember. Szó sincs róla. — Itt van a mai ülés. Több kisebb súlyú egyéni akció után, Nagy Vince beszél órákat át, belekutyul külpolitikát, közjogi kérdéseket, Macdonaldot, demokráciát. És miért? Azért, hogy Magyarországot, a szegény, megfoghatkozott, erőre kapó Magyarországot diszkreditálja a külföld előtt.

Meg kell már egyszer nyíltan, becsületesen kérdezni: hol itt a határ? Az ellenzéki kérdés ilyenekre jogot nem ad. Az ellenzék szerepe nagyon becses, nagyon hálálatos a nemzetek életében. Ahol eszményi célok vezetnek. Ahol munkája azt eredményezi, hogy az eszméknek a nemzet érdekében való tisztázásához járul hozzá.

Deák Ferencel mi is azt valljuk, hogy szükség van az ellenzékre. De a botrányhajszára nincs! Legyen szólásszabadság, de ez ne adjon fel-

hatalmazást arra, hogy egyesek viszályozzanak vele.

Régóta kísért a házszabályrevízió. A mostani események újra csak azt indokolják, hogy a nemzetgyűlésnek meg kell ezt a revíziót ejteni. Köte-

lessége, hogy határt szabjon. Az ország jól felfogott érdeke legyen a tilalomfa, mely a határt jelzi.

A szólásszabadság nem azonos botrányrendezések jogával. Maradjon szólásszabadság, maradjon lehetőség

egészséges ellenzéki munka kifejtésére, de a mai parlament legalább annyit tegyen meg, hogy forradalmi időkben gyökerező kinövésait vágja le. Botrányokból nem lehet Magyarországot felépíteni.

Bethlen miniszterelnök lerántotta a leplet Nagy Vince multjáról.

Nagy Vince rendszeresítette az internálást, Károly király kezébe lefalta az esküt és mégis első volt, aki proklamálta a köztársaságot. A kommunizmus létrejöttéért súlyos felelősség terheli. — Debreczen III. kerületi képviselőjének vesszőfutása a nemzetgyűlésen.

Budapest, okt. 8. A nemzetgyűlésen ma interpellációs nap volt. Csekély 40 interpelláció sorakozik fel az interpellációs könyvben. A napirenden csekély érdeklődést keltve a fővárosi javaslat szerepel.

Felrováz Gyula szólal fel elsőnek a javaslatához. — Védelmébe veszi a mai fővárosi rendszert. Azután átveszi a fővárosi választások dolgára. Az új választási névjegyzék elkészítése igen nagy munkák és költségeket igényel. Nem tudja, hogy mit szólna a pénzügyminiszter ilyen újabb kiadásokhoz. Azután szembeszáll a szociáldemokratáknak azzal az állításával, hogy haladni csak balfelé lehet. Elisméri egyébként, hogy Farkas István szociáldemokrata képviselő szakértője a választási kérdéseknek mert a szovjet választásokat annak idején ő vezette. (Nagy derűltég.) Felolvassa a szovjetválasztási rendeletet. (A szociáldemokraták állandóan zajongnak, a jobb oldalon pedig folytonos derűltég.) Általánosságban elfogadja a javaslatot azzal, hogy a részletes tárgyalásnál bizonyos változtatásokat fog követelni.

Személyes kérdésben.

Kiss Menyhért személyes kérdésben szólal fel. Reflektál Berky Gyulának közbeszólására, amelyben azt állította róla, hogy hive volt a darabont kormányának. Hivatkozik arra, hogy egyszer már tisztázta magát ebben az ügyben és tagadja, hogy darabont lett volna.

Berky válaszol Kiss Menyhért szavaira. — Kijelenti, hogy Kiss Menyhértnak nincsen joga az erkölcsbíró szerepére, mert manipulált Lloyd és Ujságüzem részvényekkel.

Ujából Kiss Menyhért szólal fel: Valószínűságnak mondja Berky állításait és kijelenti, hogy legális úton vásárolta a részvényeket.

Elhalasztott és eltörölt interpellációk.

Dénes István, Haller István, Páyer Károly, Szilágyi Lajos, Szabó Imre, Pakots József és Lendvay István, interpellációit távollétük miatt törlik.

Hegymegi Kiss Pál interpellációjának elhalasztását kéri.

Homonnay Tivadar, Nagy Ernő és Csik József, Gaál Gaszton interpellációját távollétükben ugyancsak törlik.

Esztergályos állításai a szolnoki pörrel kapcsolatban.

Esztergályos János első interpellációját elhalasztja, második interpellációjában pedig azt állítja, hogy a szolnoki tárgyalás kapcsán a csendőrség és rendőrség országosra terjedő állásimozgást szerveztek a városban. Állásimozgás támogatására cseleket sorol fel. Esztergályos János hangsúlyozza, hogy mindazt, amit mond, bizonyítani is tudja.

Az elnök kétszer is figyelmezteti a karzat közönségét, hogy tartózkodjon a tetszés vagy nemtetszés nyilvánításától, mert ez a házszabályokba ütközik és a legközelebbi esetben a karzatot kiűriteli.

Nagy Vince októberista tüntetést provokál.

A következő interpelláló Nagy Vince: Polemizál a miniszterelnöknek azzal a kijelentésével, amelyet a külföldi utjáról való hazatérésekor tett és amelyben azt mondta, hogy a nagy nyugati országokban a konzervativizmus és az imperializmus gondolata uralkodik, majd rátér a miniszterelnöknek genfi beszédére. Kijelenti, hogy a beszéd elhangzása után ő és a politikai barátai rendszerváltozást vártak a kormányzatban. Ezután Garami és Lovászi büntetlen hazaengedését követeli. E két név elhangzásakor a szociáldemokraták és Ruperték élénken éltetik a Károlyi-forradalmat és annak szereplőit.

Dabasi Halász Mór: Károlyi belügyminisztere beszél.

Nagy Vince: Meltatja és dicséri a Károlyi forradalmi kormány működését és szereplőit. (A baloldal állandóan helyesel és zajong.)

Horváth Zoltán a kormánypart felé: Egységes szovjetpart!

Az elnök Horváth Zoltánt rendreutasítja.

Nagy Vince állandó zajban folytatja beszédét és állandóan Garami és Lovászy nevét említi, a szociáldemokraták és Ruperték tapsal és éljenzettel tüntetnek a köztársaság mellett.

Az elnök Reisinger Ferencet közbe szólásáért rendreutasítja.

Nagy Vince a földhírtokreformot népcsalásnak nevezi. (Nagy felháborodás a jobboldalon.)

Esztergályos azzal vádolja a katonai ügyészséget, hogy polgári egyéneket hosszú időn át vizsgálati fogdáiban tartanak. Azután azt az interpellációt intézi a belügyminiszter és az igazságügyminiszterhez, hajlandó-e rendeletet kiadni, hogy a gyanúsítottakat a nyomozás során csak a szükséges mértékben tartják a cellákban, abból a célból, hogy a gyanúsítottak vallomást tegyenek. Hajlandó-e a belügyminiszter a gyanúsítottakat bántalmazó közbiztonsági tisztviselőket megbüntetni, hajlandó-e a tudomására jutott minden esetben vizsgálatot indítani és végül hajlandó-e az igazságügyminiszter a gyorsított eljárással hozott ítéleteket revízió alá venni.

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek és igazságügyminiszternek.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Eddig 500 ezer holdat adtak ki és még 1 millió holdat fognak kiosztani.

Nagy Vince: A genfi beszédek kapcsán az adózás kérdését bírálja. Azzal vádolja a miniszterelnököt, hogy egészen más álláspontot képvisel akkor, amikor Mac Donald és Herriot miniszterelnökökkel tárgyal vagy a népszövetség ülésén vett részt és egészen mást idehaza. Kérdezi Bethlen István gróftól, mi az igazi álláspontja Legitimista-e vagy szabadkirályválasztó. Kérdezi, miért fogadta a miniszterelnökségi államtitkár hivatalosan József Ferenc királyi herceget érkezésekor. Miért vállalt követési tisztet Abraham Dezső köztársasági alapon álló kormányában.

A miniszterelnök közbeszó: Hazugság! Mesterséges rosszakaratu híresztelés, mondja a szónok felé.

Ezután az orosz-magyar kérdéstről beszél Nagy Vince s azt állítja hogy egy néhány lószállító spekuláns és mezőgazdasági gépgyáros érdekéről van szó. Beszédét többször félbeszakítják a nagy zaj és állandó közbekiáltások.

Az elnök a tanácskozás rendjét csak ismételt rendreutasításokkal tudja fentartani.

Nagy Vince szóvá teszi a Garami és Lovászi ellen beadott vádiratot. Azt mondja, nem lehet őket nemzetgyűléssel vádolni azért a röpiratért, amelyet az interparlamentáris üléseken terjesztettek.

Gyalázkodó propaganda! — szól közbe a miniszterelnök.

A röpiratra céloz, mire ismét óriási zaj tör ki a ház minden oldalán. — Bünpártoló gyilkosok barátai! Orgovány, Siófok! — kiáltják a baloldaltól a kormánypart felé, amely felháborodással utasítja vissza a lözbeszölásokat.

Az elnök Hébelt és Esztergályos képviselőket ismételten rendreutasítja.

A zaj azonban mindinkább fokozódik, úgy hogy az elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után Nagy Vince folytatja beszédét:

— A kormány a szovjet szerződéssel a polgári demokráciának kialakulását akarja megakadályozni, majd beszéde végén azt állítja, hogy a kormány kacérkodik a szovjettel, mintahogy minden reakció kacérkodik a szélsőségekkel.

Bethlen miniszterelnök válasza Nagy Vincének

Nagy Vince bizonyítékát adta, miként lehet visszaélni az interpellációs joggal.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszol az interpellációra: *A képviselő urnak a beszéde végén előterjesztett interpellációja fényes bizonyítéka annak, hogy miként lehet az interpelláció joggal visszaélni.*

Nagy zaj a szociáldemokrata párt. A szociáldemokrata képviselők felugrának helyükről és úgy kiáltanak:

— Szájkosarat! szájkosarat!

Bethlen: Csak akkor fogok beszélni, ha csend lesz. Ugy veszem észre, hogy az utóbbi időben lábrakapott az a szokás, hogy

amikor ezekről a padokról az igazságot hangoztatjuk, a torunkra akarják szorítani a szót.

Akármenyire kellemetlen is, mégis kénytelen vagyok az igazságot megmondani. Csak akkor fogok beszélni, ha azt tehetem úgy, hogy ne csak a képviselő urak hallják meg, hanem az ország is. Az interpelláció joga azért adatott meg a képviselőknek, hogy a kormányzat ténykedéseit konkrét tények felhozásával ellenőrizzék, azonban mit látunk, minden nap feláll egy-egy képviselő, aki az egész kormányzati politikát fel-

Nagy Vince Károly király kezébe vette az esküt és mégis az első volt, aki a köztársaságot proklamálta.

— Megfogom magyarázni a szavaimat azért, hogy a képviselő urnak semmi kételye abban a tekintetben ne legyen, amit látott a nemzet akkor, amikor Károlyi uralmon volt, és a demokráciát hirdette. Látott egy kis társaságot, amely a nemzet szerencsétlenségét felhasználta arra, hogy saját magát politikai hatalomhoz juttassa, hogy azután ezzel a politikai hatalommal visszaélve, azokat a jelszavakat, azokat a közszabadságokat, amelyekkel a tömegeket maguknak megnyerni igyekeztek, az után, amikor hatalomra kerültek, megszüntessék és meghonosítsák annak az internálási rendszernek intézményét, amelyet most azután, mikor már nem ők a hatalom birtokosai,

„Ne beszéljen szabadságjogokról Nagy Vince, mert ehhez nincs joga.”

Részese volt a bolsevizmust előidéző aktusnak.

Bethlen:

Sajátkezű aláírásával ellátott okmány van arról, hogy ő internáltatta Mikes püspököt.

Ne predikáljon vizet az a képviselő, aki maga az adott pillanatban részese volt annak az aktusnak, amellyel a polgári társadalmat a bolsevizmus rabláncára fűzték. Ne beszéljen szabadságokról Nagy Vince, mert ehhez nincs joga.

A következő interpellációt terjeszti elő:

Komolyan gondolja-e a miniszterelnök mindazt, amit Genfben a népszövetség ülésén mondott? Ha igen, hajlandó-e a hirdett demokrácia alapfeltételének megvalósítása céljából az általános választójogról szóló törvényjavaslatot haladéktalanul be-terjeszteni. Hajlandó-e a numerus clausust eltörölni, az esküdtsek intézményét visszaállítani, az inernáló töbort megszüntetni, a gyorsított eljárással elítélteket revízió alá venni, a gyülekezési és egyesülési és sajtószabadságot biztosítani, az orosz szovjetszerződés tervét elejteni, a nagytoke garázdálkodását letörni, barátságosabb adópolitikát kezdeményezni, a földbirtokreformot végrehajtani, hajlandó-e a detronizációs törvényt becsületesen betartani és a királyi családot el nem ismerni.

ölelő vitát provokál,

tehát elvonja a kormányzatot attól a lehetőségtől, hogy azokkal az ügyekkel foglalkozzon, amelyek napirenden vannak.

Mint hogy azonban ez már megtörtént, kénytelen vagyok a képviselő ur fejtegetéseivel szemben a magam álláspontját is precizírozni.

A képviselő ur azt állította, hogy én a szovjet mentalitással kacérkodom és hogy a kormány, nem tudom milyen titkos megegyezéseket tudott. Rámutatott továbbá arra, hogy annak idején a Károlyi-kormányval szemben a szovjet megalakulása tette lehetővé a demokrácia kifejlődését. Lehet, hogy az itteni kommunizmus kialakulása tette lehetővé a demokrácia további kifejlődését.

de közölték a demokráciának azt a fáját, amit a képviselő ur képvisel, az a kormány tette, a melynek a képviselő ur is tagja.

Bethlen István gróf szavaira ismét kitör a vihar a baloldalon. A szociáldemokrata képviselők felugrának a helyükről és nagyatádi Szabó István felé mutogatnak. Az elnök csak nagy ir- hezen tudja helyreállítani a rendet.

annyira támadnak. A képviselő ur a királykérdésről is beszél.

A képviselő ur is letette Károly király kezébe az esküt és Ön volt az első, aki a köztársaságot proklamálta.

Folytatta azzal, hogy az összes közszabadságokat a néptömegek szenvedélyeinek dobtá oda. Ezzel sem elégedett meg, hanem a saját hatáskörében honosította meg azokat a rendszabályokat, amelyeket most szeméremre hány a kormánynak. Ki volt az, aki az internálás rendszerét meghonosította? Nagy Vince.

Erre ismét nagy zaj támad a baloldalon. A miniszterelnök pereckig nem jut szóhoz.

szór a kormányon keresztül az országra.

A miniszterelnök ezután emelkedett hangon folytatja:

Am elérkezett az ideje annak, hogy ezeknek a vádaskodásoknak hidraféjét széjjeltapossuk.

A vihar e szavakra elemi erővel tör ki. A baloldal feláll és úgy kiált, hogy a nagy zajban nem lehet a

„Nagy Vincének tudatosan adták át a hatalmat Kun Bélának.

Bethlen: Nagy Vince azt mondja, hogy a békeszeretésnek egyik módja az, ha az emigránsok amnesztiában részesülnek. Amikor Genfben volt és Apponyi elmondotta beszédét, akkor az emigráció egyik tekintélyes vezetője gyalázkodó iratot intézett a népszövetséghez, de nem elégedett meg ezzel, hanem megküldötte ezt a népszövetség valamennyi delegációja elnökének. Ez az irat a valóságnak meg nem felelő állításokat tartalmazott, többek között azt, hogy a közeljövőben fognak Magyarországon felakasztani 13 embert, akik annak idején a bécsi emigrációban szerepeltek. Hazugságokat terjesztenek akkor, amikor a magyar kormány és a nemzet egyik legelső államférfiája azon törekednek, hogy az ország ügyét védelmezzék. Ez az a hazafiság, amelyre Nagy Vince utal? — Amely megérett arra, hogy amnesztiában részesüljön? Nem békeszeretés volna az emigránsok visszahozatala, mert ezáltal a bomlás emberei újból kezükbe szeretnék keríteni a hatalmat. Kétségbeeselt erőfeszítéseket tetünk arra, hogy a rendbontás minden formáját csúszásban ejtsük. Csodálkozok azon, hogy akkor, amikor egyezményt akar a kormány kötni a szovjettel, annak a kormánynak egyik tagja tesz neki szemrehányást, amelynek kormánya tudatosan adta át a hatalmat a kommunistáknak.

Nagy Vince felugrik helyéről és úgy kiáltja a miniszterelnök felé: hazudik! hazudik!

Később az egész baloldal együtt kiáltja Nagy Vincével, hogy: hazudik! Az elnök nagy nehezen esendett teremt és kérdi a nemzetgyűlést, indokoltak tartja-e, hogy

Nagy Vincét a mentelmi bizottság elé utasítsák azért, mert a rendreállítás dacára is ismételtén használta ezt az inparlamentális kifejezést.

Az elnök kijelentésére a baloldal közbekiáltásokkal felel. Ismét nagy zaj tör ki: azonosítjuk magunkat vele! kiáltják a szociáldemokraták az elnök felé:

Peidl Gyula: Tudatosan hazudik! Az elnök a nagy zajban ugyszólván kiáltozva teszi fel a kérdést, mire a nemzetgyűlés többsége Nagy Vincét a mentelmi bizottság elé utasítja.

Hogy és miért adta át Károlyi a hatalmat a kommunistáknak.

Bethlen: Nincs kétség az iránt, hogy Károlyi adta át Kun Bélának a hatalmat. Erre két bizonyíték van. Az egyik Ugron Gábor, aki jelen volt az ülésen aznap, amikor Károlyi a szovjetnek a hatalmat átadta. Megjelent lakásán Ugron Gábor azzal, hogy tudassa a polgári pártokkal ő rajta keresztül, hogy Károlyi két módot lát a kibontakozásra. Az egyik az, hogy átadja a hatalmat a kommunistáknak és szövetséget köt a szovjettel. Ezt Ugron közölte vele. — A másik mód az, hogy az antant visszavonja a Vix-féle jegyzéket, új demarkációs vonalat ír elő és gondoskodik megfelelő csapatoknak Budapestre hozataláról a rend fenntartására. A továbbiakat nem kell elmondani, erre nincs szükség. Károlyi tudta, hogy mit és miért csinált, amikor a hatalmat Kun Bélának előtte megfontolva átadta.

A másik bizonyíték a munkásta-

szavakat érteni. A baloldali képviselők a terem közepe felé indulnak, mire a kormányparton is többen felállanak és a padok elé jönnek úgy, hogy a miniszterelnök köré gyűrűt vonnak.

Elnök az ülést felfüggeszti. A zaj még ezután is sokáig tart. A képviselők a terem közepén hevesen vitatkoznak. Mintegy 5 perc múlva nyitja meg az elnök az ülést.

nács ülése, amely azelőtt folyt le, mielőtt átvették volna a hatalmat. Ezen az ülésen felolvasták Károlyi Mihálynak a nemzethez intézett proklamációját, ezt megtárgyalták és elfogadták.

Ebben Károlyi maga is meggyőződéses kommunistának vallotta magát

és azt mondja, hogy minden embernek le kell vonni a következtetést és a kommunista uralmat támogatnia kell. Ez történelmi faktum, amelyet nem lehet meg nem történeté tenni.

Az, akinek a vezére tudatosan taszította bele az országot a belső posványba, ne csodálkozzék azon ha elérkezettnek látják az időt olyan tárgyalásra, amely már nem veszélyeztetni ennek az országnak a rendjét.

Emlékezzünk Nagy Vincének idejére.

— Azt mondotta még Nagy Vince, hogy a kapitalizmus az, amely ennek a lépésnek megtételére vitte a kormányt. Azt mondta, hogy az összes európai országok bojkottjával kellene lehetetlenné tenni a szovjetet. Ne neki tegyen szemrehányást Nagy Vince, hanem annak az emigráns barátjának illetve barátainak, akik a szovjet pénzből élnek és azoknak a kormányoknak, melyek részben munkapártokból nőttek ki magukat, részben pedig a radikális párt kebelől. Tehát nem a kapitalizmus a szállyhordozója a kormánynak, amikor az egyezményt megkötö. Az idő gyorsan repül, végzi a miniszterelnök. de nem olyan gyorsan, hogy a nemzet ne emlékezne azokra az időkre, amikor Nagy Vince és társai kezében volt a hatalom. A nemzet már régen pálcát tört ezek uralma felett.

Nagy Vince válasza.

Nagy Vince akar felszólalni, mire a kormánypart kórusban kiáltja: eláll, eláll, üljön le!

Nagy Vince: A miniszterelnök az internálás kérdését is felhozta. Fel- említette, hogy bizonyítékai vannak arra, hogy őt is internálni akarta a Károlyi kormány. Neki erről nincs tudomása. Szó volt Szurmay tábornok. Mikes püspök és Sztényi József internálásáról, Károlyi azonban tiltakozott ez ellen, majd pedig Szabó Orestz miniszter mondotta azt, hogy ha Mikeset internálják, úgy Bethlent is internálni kell. Ha Bethlen neve tényleg benne volt a jegyzőkönyvben, ez csak tévedésből kerülhetett oda.

Gunyos derűtlenség és felkiáltások: Szép kis tévedés!

Nagy Vince: Tiltakozik az ellen, hogy a miniszterelnök összehasonlítja a szovjet emigránsokat Lovásziékkal és Garamiékkel.

A kormánypart felől azt kiáltják Nagy Vince elé:

→ Mikes püspök internálásáról beszéljen. Halljuk, mi van Mikessel.

A zaj folyton nő, az elnök nem tudja a rendet helyreállítani és így kénytelen az ülést felfüggeszteni.

Az ülés újból való megnyitása után Nagy Vince tiltakozik a miniszterelnök azon állítása ellen, mintahogy a Károlyi kormány tudatosan adta volna át a hatalmat Kun Bélának. Vegül a demokrácia becsületes harcosának nevezi magát, akit a miniszterelnök kompromittálni akar.

Nagy Vincének kell a felelősséget vállalni a kommunizmus létrejöttéért.

Bethlen miniszterelnök szöval fel ezután: Nagy Vince a demokrácia becsületét harcosának akarja magát feltüntetni, azonban nem tudott ellenbizonyítékokat adni arra vonatkozólag, hogy ő honosította volna meg az internálás rendszerét. Fentartja állítását, hogy a szóbanforgó minisztertanács elöterjesztette Szurmay és Szerényi internálását, valamint az ő internálását is. *Allítja hogy Mikos püspök internálási okmányát Nagy Vince írta alá.* Ő bizonyítékokat hozott fel atekintetben, hogy Károlyi tudatosan adta át a hatalmat. Nagy Vince részességét illetőleg a következőket mondja:

Kun Bélát a fogházba vitték, azonban a főügyészt utasították, hogy mint politikai foglyokkal bánjanak velük és így alkalmat adtak arra, hogy a fogházban létrejöhesse a megegyezés. Kun Béla és társai, valamint a szociáldemokrata párt között, ami azután a bolseviz-

musra vezetett. Nagy Vince belügyminiszter volt, neki kel a felelősséget vállalnia azért, mert ezt tette és lehetővé tette.

Nagy Vince újból felszólal és kijelenti, hogy az internálást egyhangu határozattal a minisztertanács hozta. Bethlen internálásáról nem volt szó. Különben is az internálást a Husza kormány vezette be.

Malasies többször közbekjáltja: Azokat Tihanyban internálták és nem verték őket.

Nagy Vince: Szurmai és Szerényi reakciós politikusok voltak és a szociáldemokrata párt indítványára internálták őket, hogy ne szervezhessék az ellenforradalmat. Ezzel szemben a szociáldemokrata párt hozzájárult Kun Béla letartóztatásához.

Nagy Vince beszédét azzal fejezi be, hogy kérte vád alá helyezését és ha a miniszterelnök ezt nem teszi meg és mégis fentartja állítását, akkor őt perfid rágalmazónak nevezi.

kor őt perfid rágalmazónak nevezi.

Elnök Nagy Vincét rendreutasítja. Bethlen: *Sulyt helyez arra, hogy ezen bizonyítékok gyűjűjén, amelyeket előadott rés ne legyen.* Ha Nagy Vince becsületes, akkor ne akarjon nagyvadászi Szabóval takarózni. Nem áll az, amit Nagy Vince mond, hogy törvényes alapon internálta. — Nem igaz, hogy Szerényi és Szurmai reakciós politikusok. Szurmai egyáltalán nem volt politikus, hanem katon, Szerényiről pedig Nagy Vince is tudhatná, hogy egyáltalán nem reakciós.

A Ház ezután a miniszterelnök választat tudomásul vette.

Emigráció, internálás.

Propper Sándor interpellációjában sürgeti az emigráció likvidálását. — Azt állítja, hogy még mindig tízezer ember van internálva.

Bethlen miniszterelnök a leghatározottabban kijelenti, hogy az internáló táborban jelenleg csak két politikai internált tartózkodik. — Az emigráció likvidálásánál óvatosan kell eljárni.

párt élénk helyesléssel fogadta.

Hegedüs György a választ tudomásul veszi. Hasonló kép Fábían Béla, aki az igazságügyminiszter és a miniszterelnök választat tudomásul veszi, de a belügy miniszterét nem. *Majd azt állítja, hogy a kormány fél az Emét feloszlattól. Több interpellációt törölnek illetve elhalasztanak,* mire a mai ülés 11 órakor véget ért.

Erzberger gyilkosát nem adják át Németországnak.

Budapest, október 8. A német kormány részéről a gyilkosságai vádolt Schultz Förster Henrik kiadatását az igazságügyminiszter a bűncselekmény politikai és viszonyossági okai miatt megtagadta, mert a német kormány a gróf Tisza István meggyilkolásával vádolt Csernyák Imre volt századost kiadatási ügyében annak idején olyan elutasító határozatot hozott, hogy a bűncselekményt kizárólag politikai indokkal követték el. Minthogy pedig a német birodalmi kormány az a kiadatás viszonyosságát ilyen képen korlátozta a politikai bűncselekmény értelmében. A Csernák ügyben elfoglalt álláspontjához alkalmazkodva Schultze-Förster kiadatását is meg kellett tagadni.

Bethlen miniszterelnök 50 éves.

Bethlen István gróf miniszterelnök a mai napon ünnepli 50-ik születésnapját. Munkaerejének teljességében érkezett el a miniszterelnök életének mai jelentős állomásához. Fél százados teherrel vállán acélos energiája törhetetlen, rendkívüli munkabírása fáradhatatlan.

Értesítésünk szerint pártja a holnap esti értekezleten fogja melege tüntető ünneplésben részesíteni a miniszterelnököt.

III. testnevelési oktató tanfolyam Debreczenben.

Az iskolán kívüli ifjuság testnevelésének újabb előrehaladásáról tesz tanúságot az a körülmény, hogy Debreczenben f. hó 5-ével egy újabb, az idén a második, testnevelési oktató tanfolyam vált lehetővé.

Hála a testnevelés fenkölt céljának szünetnélküli ismertetésének, a felhívások eredménye különösen egyes községekben oly kielégítő volt, hogy az önzetlen hazafiasággal ifjuságnak nevelésére vállalkozók egy részének jelentkezését figyelmen kívül kellett hagyni.

A jelen tanfolyamban való felvétel a biharmegyei jelentkezők lettek a testnevelési felügyelő által előnybe részesítve, tekintve azon körülményt, hogy a megye 60 községének egy része még nem rendelkezik kiképzett oktatóval.

Reggel 8-tól délután 5-ig, egy déli megszakítással, ernyedetlen szorgalommal folyik a csendes munka a D.T.E. pályán vagy tornateremben, egy szebb magyar jövő érdekében.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

MEGBIZHATÓ
KIFUTÓT
AZONNALALKALMAZ
LAPUNK KIADÓHIVATALA
VARGA-UTCA 5.

Ujabb szenzáció a csongrádi bűnpörben.

Eckhardt utasította a vádlottakat, hogy megveréssel védekezzenek.

Hegedüs György a belügyminiszternek a szolnoki ítélettel kapcsolatos nyilatkozatát teszi szóvá. Kérdi az igazságügyminisztert, hajlandó-e a jövőben a bíróság függetlenségét bárkivel szemben hathatósan megvédeni és hajlandó-e a belügyminiszter nyilatkozatával szemben álláspontját leszögezni.

Pesthy Pál igazságügyminiszter kijelenti, hogy Fábían képviselő is interpellál e tárgyban és ezért együttesen fog válaszolni.

Fábían Béla interpellációjában naplózerűleg ismerteti a csongrádi pört. Elmondja, hogy 1923. december 26-án volt a merénylet és 27-én érkezett meg Csongrádra Weber kapitány. December 28-án Piroška János és Simkó János telefonbeszélgetést folytattak Eckhardt Tiborral és Zsirakay Jánossal.

Hogy mi volt a beszélgetés tartalma, azt nem mondja még meg, mert megvárja, mit fog mondani erről holnap Eckhardt. Annyit kijelent, hogy akkor Zsirakay beletapsolt a telefonba, amikor Eckhardt az utasításokat megadta.

Eckhardt utasítása ez volt:

Azt kell mondani, hogy a vádlottakat verték és ennek alapján történt a beismerés. Megjegyzni, hogy erről a telefonbeszélgetésről a kormány egyik tagjának is tudomása van.

Rakovszky belügyminiszter: Valószínűs van róla.

Fábían: december 28-án Ves József helyettes miniszterelnök nyilatkozatát adott ki, melyben azt mondja, hogy a felbujtókat is kiiktatják. Kérdi, miért nem hallgatták ki Eckhardt Tibort, Zsirakay Jánost és Héjjas Ivánt. A szolnoki vádlottak állandóan azt hangoztatták, hogy irtozatosan megverték őket és ennek hatása alatt tettek beismerő vallomást. Megemlíti még, hogy az egyik szolnoki járásbíró azt mondotta az egyik népgyűlésen, hogy ő a bírói székhelyben is ébredőnek érzi magát. Még a szolnoki tárgyalás alatt figyelmeztette az igazságügyminisztert arra, hogy Piroskákat felmentik. Mégsem történt semmi intézkedés. A szolnoki tárgyaláson tulajdonképpen Piroskáék voltak a vádlók, akik Diószegit valóságga megfenyegették.

Ekkor Ulain Ferenc, aki ezideig szótlánul hallgatta Fábían beszédét indulatosan veri a padját és azt azt kiáltja Fábían felé:

Dulakodás az ülésteremben.

Nagy Ernő durván megsértette a bíróságot.

Nagy Ernő közbeszól: Én sem mentem volna a bíróság elé, ha tudtam volna, hogy gazember bírák is vannak.

Nagy Ernő szavaira Ulain Ferenc fokozott indulattal vág vissza: *Nincsen elnök, aki rendreutasítaná vagy már ilyeneket is lehet mondani. Már az elnök is bérence ennek a bizalmi rendszernek?*

Ulain szavaira egy pillanatig néma esend támad, majd a kormánypárt heves tiltakozásba tör ki.

Berky Gyula magából kikelve rohen Ulain felé és követi Hedry Lőrinc is. Ulain sápadtan felugrik és a szembejövő Berky felé megy. A körülöttük levő képviselők megakadályozzák találkozásukat. Hedry azonban váratlanul előreugrik és a két képviselő hadonászva találkozik egymással. — Nem lehet megállapítani, történt-e ütközelés. Ulain, Berkyt és Hedry Lőrincet a közelükben levő képviselők lefogják és csillítani igyekeznek. Ulainnal azonban alig lehet bnni. Mindenáron szabadulni akar az őt tartóztató képviselőktől.

Berki figyelmezteti képviselőtársait, hogy ne igazsáék Ulaint, mert teljesen magánkiül van.

Elnök az ülést már jóval ezelőtt felfüggesztette.

Eöry-Szabó Dezső Ulaint kivezeti a tereméből a balkonra.

Elnök javasolja, hogy Nagy Ernőt a bíróságot mélyen sértő kifejezéseit utasítsák a mentelmi bizottság elé.

A Ház hozzájárul.

A belügyminiszter kijelenti, hogy az EMÉ-t feloszlattja, ha bűncselekménynek jönnek nyomára.

Rakovszky belügyminiszter reflexál Hegedüs György interpellációjára. Mindenek előtt kijelenti, hogy a szolnoki ítélettel kapcsolatban nem volt szándéka a bírói függetlenséget megsérteni. Nem lehet azonban azt mondani, hogy a bíróság noli me langere, mert amint az események mutatják, igenis van mód arra, hogyha az látszik, mintha alaki hibák történtek volna, vizsgálat indítassék meg. Eennek az ügynek elintézése azután már nem tartozik a nyilvánosság elé. Kijelenti, hogy Piroskáéknak Eckhardtal történt telefonbeszélgetése, amelybe bekezesol-

nem restelli magát, hogy képviselő létele ilyeneket hazudik?

Fábían: Eddig csak Ulain volt az, aki hazudott

Fábían fejtegeti, hogy az összes bombamerénylétnek száma a 26. Láz utcába vezetnek. *Hajlandó-e a miniszterelnök az Emét feloszlattni.*

Bethlen miniszterelnök: A Fábían által felhozott adatokat e pillanatban nincs módjában precízen ellenőrizni. A kormányt három szempont vezeti. Az egyik az, hogy a bíróság által hozott ítélet nem lehet senki részéről kritika tárgyává tenni. A másik tétel az, hogy az igazságügyminiszter törvényes hatáskörében felügyeleti jog illeti meg a bírósággal szemben. Ha aggályok merülnek fel az eljárás alaki részét illetőleg egy a kormányának kötelessége a felügyeleti vizsgálat, akkor a kormány egy pereig sem fog habozni a törvényhozás elé javaslattal lépni.

Pesthy Pál igazságügyminiszter: Mint volt bíró össze van forrva a bírói függetlenség eszméjével.

Ami az Országos Bíró és Ügyészi egyesület határozatát illeti, kijelenti, hogy azt mélyen sajnálja, hogy megtörtént, mert a határozat az ő beszédében csak egy részét vette alapul és kihagyta azt a részt, melyben a bírói függetlenség megóvása érdekében száll szóra.

A vizsgálat megindul és majd annak befejezése után tájékoztatja a Házat. Ami Zsiba járásbíró ügyét illeti, aki állítólag azt mondta, hogy a bírói székhelyben ébredő marad, kijelenti, hogy ha ezen kijelentés elhangzott, el fog vele szemben járni. Kéri a válasz tudomásulvételét.

ták Zsirakayt is, december 28-án történt.

Fábían: A gyilkosságot követő napon.

Rakovszky biztosítja a képviselőket, hogy továbbra is a legnagyobb szigorúsággal fog folyni a nyomozás. — *Ami az EMÉ feloszlattását illeti, kijelenti, hogy mindég a legnagyobb lelkiismeretességgel igyekezett kizsuzítani azt, ami az ellenforradalom kilengése. Ha az EMÉ nem tartja be az alapszabályokat, vagy ha valami bűncselekménynek jönnek a nyomára, feloszlattja.* A miniszter szavait a kormány-

Színház

A Csokonai-színház műsora.

Okt. 9.: *Antónia*, vígjáték. C) bérlet. Okt. 10.: *Vera Mirceva*. Dráma. D) bérlet.

Okt. 11.: *Aranyvirág*. Operette. Új betanulással. Bérletszűnet.

Okt. 12.: Délután: *Antónia*, vígjáték. Mérsékelt helyárak. — Este: *A síroki románc*, népszínmű. Új betanulással. Bérletszűnet.

Okt. 13.: *Aranyvirág*, operette. A) bérlet.

Halassy Mariéka művésznő toaletti roppant feltűnést keltettek. A loalettéknek egy részét Bíró műfestő festette.

A mozgószínházak műsora:

URÁNIA. Tigrisvér, dráma. Kísérőfilm Kabare Mucsán vette ő, burleszk.

Péntektől Zokogó örökösök legszelmesebb francia vígjáték. **VIGSZÍNHÁZ**. Harc a leopárdal, dsungeldráma.

Péntektől a Bálma a világ legveszedelmesebb filmfelvétele.

Figyelmeztetés. Az Apollóban pénteken jegyelővétel a RIN JIN JIN-re.

METEORBAN: csütörtökön „Lánczra vert asszony”. Előadások 6 és 8 órákor

Sport

Molnár Ferenc Debrecenben.

Molnár Ferenc, a MAB „Cina” néven becézett kiváló atlétája tegnap este érkezett Debreczenbe, hova felsőbb hatóságai helyezték. A keleti atlétika fejlődésére igen nagy hatással lesz itt tartózkodása, atlétáink sokat tanulhatnak a kitűnő stílusú atlétától. Sporttársai a legnagyobb szeretettel fogadták s igyekeznek kellemessé tenni itt tartózkodását.

Bíróküldés.

A kerület bíróküldő bizottsága a vasárnap mérközések vezetésére a következő bírakat küldte ki: DTE—BUSE Tamásy László, DKASE—DEAC Zöld István, KTE—DMTK Kondor Endre, NYTVE DVSC fővárosi bíró, DKASE II—DEAC II. Pauló István, Kisvárdai KISE—Ny Bőrös Havas Sándor, DMTE—K Move Tamásy László.

Az idény előrehaladottsága miatt leszállított árak!

Dupla széles minitás grenadin	58000
82 cm. széles sárga vászon	15800
Francia liberti minden színben	45000
Goldberger karton	22000
82 széles ágynemű vászon	20900
Francia voalok	25000
Egy széleságú lepedővászon	49500
Angol zefírek	27500
120 széles opálos grenadin	55000
Színes damaszt abroszok	120000
Francia férfi alsónadrág	47000
Fehete reform bugyi	39000
Mosott Madec olasz schifon	25900
Színes szőli vászonsebkendő.	6500
Kötött férfi zokni	7900
2 személys pényykönyű paplan	390000
120 Gabardin minden színben.	49500
120 Pepita kelme	48000
Férfi ing két gallérral	98000
Női himzett görög ing	45000

Férfi öltönykelmek meg-
lepő árban kaphatók

Brüll Ernő női és férfi divatruházában, PIAC-UTCA 29. SZ. alatt. — Városházával szemben

Cégre tessék ügyelni!

Letartóztattak egy mosónőt, ki már 3 gyermek önmérgezését idézte elő gondatlanságával.

Kövér Elek bőszőrményi malomtulajdonos kis gyermekének tragikus halála.

Megrendítő s mélyen lesújtó gyász eset érte Kövér Elek hajduböszörményi malomtulajdonost és földbirto-
kost. — Tegnapra virradóra másfél éves okos kis fiacskája, Kövér Csaba tragikus körülmények között Hajdu bőszőrményben kilehelte ártatlan lel-
két.

A mult hó 19-én Kövér Elek feleségével a nyiregyházi ünnepekre utazott — autón. A kis másfél éves Csaba fiukat két gyermekekükkel együtt régi kipróbált cselédjükre bízta. Ugyanezen a napon a háznál Fehér Sándorné Bujdosó Zsuzsanna nevű mosónőjük nagymosást végzett. Minthogy már két ízben a mosás alkalmával használt marószódával két idegen kis gyermek megmérgezte magát, másrészt pedig a marószóda rongálja a fehérneműt, így Kövérné a marószóda használatát megtiltotta mosónőjének. Most azonban, hogy Kövérek távol voltak Fehér Sándorné a parancs ellenére is a mosáshoz marószódat használt. Javában folyt a nagy mosás, amikor a gyermekek a mosókonyhába mentek, közöttük a kis Kövér Csaba is. A gyerekek ott játszadoztak, a te-
kenő körül, amikor a kis Csaba fel-

vette a teknőt tartó asztal aljára helyezett marószódás bádog dobozt és annak tartalmából ivott.

Még a szülők Nyiregyházán voltak, amikor a kis fiucska a mérgezés heves fájdalmi mutatkozott. — Azonnal orvosért küldtek, majd a szülők visszaérkezése után a kis fiucska autón beszállították Debrecenbe a gyermekklinikára. A fiucska ott ápolták s mivel megmenteni már nem lehetett, hétfőn hazaszállították Hajduböszörménybe, ahol a szülői házában meghalt. A kis fiucska halálesetét bejelentették a királyi ügyészségen, ahonnan elrendelték a fiucska holttestének felboncolását.

A boncolást tegnap délután ejtette meg dr. Jákó Gyula egyetemi tanársegéd dr. Pávay Gyula hajduböszörményi orvossal Preineszberger Jenő táblabíró jelenlétében.

Minthogy a súlyos gondatlanság esete ennél az ügynél fenforogni látszik, így Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró elrendelte Fehér Sándorné előzetes letartóztatását.

A kis Kövér Csaba holttestét tegnap délután temették el Hajduböszörményben. A szülők iránt igen nagy részvét nyilvánult meg.

A berettyóújfalui véres dráma bűnügyi folytatása.

Katona Imre volt képviselő a debreczeni kir. ügyészség fogházában. — Eltemették Varga Dénesét. — Zsebében édesanyja fényképe volt

A Berettyóújfaluban két nappal ezelőtt lejátszódott véres esemény még mindig lázban tartja a kedélyeket. A tragédia hőseit úgy Debreczenben, mint Bihar megye Sáréj részén ismerték s mind a kettőnek meg volt a maga köre és így érthető, hogy az esetet különbözőképpen tárgyalják. Kedden délelőtt a hatóság Berettyóújfaluban jegyzőkönyvet vit fel. Varga Dénes 21 éves tanító ruhájáról s a nála talált iratokról jegyzéket készítettek. A fiatalon és tragikus körülmények közt végetért tanítónál kis csomagocskát volt, benne azok a holmik, amik egy rövidebb utnál szükségesek. — Zsebében levő iratai között volt egy fénykép

„Szegény jó édesanyám”

felirattal. Ez a kép tényleg Varga Dénes elhalt édesanyját ábrázolja s a köriratát maga Varga Dénes írta kaligrafus betűkkel. Ezen hivatalos

aktus után délután fél három órákor megeztették a boncolást, melynek adatairól a „Debreczen” tegnapi számában részletesen beszámoltunk.

Kedden délelőtt még egy volt, Varga Dénes holttestét a boncolás után Berettyóújfaluban temetik el. Két sírásó az újfalui temetőben már meg is ásta a sírt, azonban a tragédia után Újfaluba érkezett Varga Dénes édesapja, aki Berekböszörményben tanító s kieszközölte, hogy a boncolás után

fia holttestét Berekböszörménybe hazaszállíthassa.

A boncolás után Varga Dénes holttestét kaptorsóba zárták és szekeren Berekböszörménybe szállították, ahol tegnap temették el. A temetésen sok száz főnyi közönség volt jelen s még a temetésen is élénk tárgyalták a tragikus esetet. Katona Imrét a tragédia másik hőseit, a berettyóújfalui csendőrség

őrizelbe vette. Az ellene indított nyomozást a csendőrség lefolytatta s kedden délután szekeren két csendőr behozta a debreceni kir. ügyészségre. Katonát Debreczenben átadták a kir. ügyészségnek s nyomban ezután lekísérték az ügyészségi fogházba. Katona Imre bár rendkívül nyugodt még is látszik rajta az elmúlt napok izgalmai. A fogházban nyugodtan viselkedik. A fogház II. emeleti egyik külső cellájában helyezték el Katona Imrét.

Teljes tudatában van annak, hogy mit tett, de

még nem köztölték vele, hogy Varga Dénes sérülésbe belehalt.

Igy még mindig azt hiszi, hogy Varga Dénes életben van.

A „Debreczen” munkatársa tegnap beszélgetett Balogh István kir. ügyésszel, aki a bűnügyről a következőket mondotta:

— Katona Imre bűntudatát nekem osztották ki. Egyelőre természetesen az iratok a vizsgálóbírósnál vannak. Katona Imre gyilkossággal van vádolva, de, hogy miéneki minősül a bűntette azt a további vizsgálat fogja megjelölni. A vizsgálat ugy tudom főként arra fog irányulni, hogy a megfontoltság esete tisztázassék.

A bűnügy iratait a vizsgálóbíróság iktatójában iktatták majd azokat tegnap délelőtt magához vette Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró, aki a vizsgálatot le fogja folytatni.

Preineszberger Jenő vizsgálóbíró tegnap már átánulmányozta az ügy iratait s ma délelőtt kezdi meg Katona Imre kihallgatását. A mai kihallgatáshoz a vizsgálatot folytató Preineszberger Jenő

beidézi rövid uton a jelenleg a Gyermekek-klinikán működő Katona Imrénét is, akit ugyancsak kifog hallgatni.

Katona Imre egyébként mint megírta, önként állott be a háború elején katonának. A 3-as honvédekhez vonult be s tart. századosi rangig vitte. Katonáskodása alatt tagja lett az Erdély megvédésére alakult ugynevezett „Tigris”-eknek. Ez a katonai alakulat az erdélyi román betörés után alakult s a debreceni „Tigris”-ek egyik őreg parancsnoka a harctéren épen Katona Imre volt. Ugy tisztársai, mint a bakák rendkívül szerették Katona Imrét, aki az igen szépen dekorált tartalékos tiszték közé tartozik.

Mint értesülünk Katona Imrénét rendkívül idegyenge nő.

A háború alatt rongált idegeit szanatóriumban kezelte. Az elmúlt két nap izgalmai rendkívül megviselték őt is. Nagyon fáj neki, hogy fiának volt nevelője meghurcolta s maga az a tény, mely kirobbantotta a tragédiát.

Válasszon

tízennyéfts kávéből és ne elégedjen meg egy kettővel! fajtával, mert csakis így találhat izlésének megfelelő jó kávét! Legnagyobb választék

Kontsek Géza
K. R.-T. cégével,
DEBRECZEN.

KONCZ kelme festő

gyárát ismét saját kezelésébe vette

kifogástalan munkáért szavatol és b. megbízónak bírhol kért vagy hirdett, helybéli áraknál 20-30% alacsonyabban vállal

Péterfia 30., Arany János-utca 10.

Ma már mindenki tudja

hogy legolcsóbban és legszabab szöveteket

Feldheim Imre

posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.

vásárolhat.

Hírek

A debreczeni egyetem Ünnepélyes megnyitása.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem okt. 11-én szombaton ünnepélyes formák között nyitja meg a tanévet és iktatja be az egyetemi tanácsot és a Rektor Magnificust.

Az istentisztelet sorrendje délelőtt 10 órakor a református Nagytemplomban: 1. Fennálló ének: Te bened, (XC. zsoltár 1. verse.) 2. Közénekek: — Oh seregeknek Istene, — (LXXXIV. zsoltár 1. verse.) 3. Dicsőség a magasban. Oláh K. Éneklő a kollégiumi kántus. 4. Imádkozik dr. Erdős József, a hittudományi kar ny. r. tanára. 5. DXXXVIII. zsoltár Mácsai S. Éneklő a kollégiumi kántus. 6. Záróének: Hymnus.

Az egyetemi közgyűlés rendje délelőtt 11 órakor a kollégium dísztermében: 1. Hymnus. Éneklő a kollégiumi kántus. 2. Dr. Orsós Ferenc az orvostudományi kar ny. r. tanára, lelépő rector beszámoló jelentése az elmúlt tanévről. 3. dr. Pap Károly, a bölcsész-, nyelv- és történettudományi kar ny. r. tanára, Rector Magnificus székfoglalót tart. 4. Hiszekegy szabados B. Éneklő a kollégiumi kántus. 5. Dr. Varga Zsigmondnak, a református hittudományi kar ny. r. tanárának és e. i. prodekanjának emlékező gróf Tisza Istvánról. 6. Dr. Szabó Dezsőnek, a bölcsész-, nyelv- és történettudományi kar ny. r. tanárának és e. i. dekanjának tanévnyitó beszéde. 7. Szózat Egressytől. Éneklő a kollégiumi kántus.

— Nagyszabású lesz a karácsonyi vásár. A Szt. Erzsébet Egyesület tegnap délután 4 órakor Csanak Józsefné elnöknő vezetésével választmányi ülést tartott. A választmányi ülésen foglalkoztak az idén megtartandó karácsonyi vásár gondolatával. Az elnökség beható tárgyalás után elhatározta, hogy szokásos Szt. Erzsébet Egyesületi karácsonyi vásárt a helybeli kereskedők bevonásával az idén december 5. 6. 7 és 8 napján fogják megtartani a Bika-szállótermében. Ezután tárgyalták a tanfolyamok ügyét. Kimondta az értekezlet, hogy közelesem baba, játék és lámpa ernyő, továbbá gépirői tanfolyamokat fog rendezni. Ide vonatkozó felvilágosítással Engesszer Józsefné urhölgy szolgál (Szent Anna-utca 31. em.). Elhatározták azt is, hogy közelesem megalakítják az ifjúsági csoportot is. Ezt a kérdést legközelebb megtárgyalni fogják.

— Az epreskerti iparvasút közgazgatási bejárása. A epreskerti iparvasút közgazgatási bejárását m. kir. kereskedelemügyi miniszter un. elrendelte az eljárás megkezdésének idejéről folyó hó 10-ik napjának délelőtt 9 óráját, összejöveteli helyül a Városháza tanácstermet tüzte ki. Az érdekeltek az eljáráson megjelenhetnek és észrevételeiket megtehetik. A Városi Tanács.

— Fűtőt keres az Iparkamara. A Kereskedelmi és Iparkamara két fűtői állásra pályázatot hirdet. A központi gőzfűtéshez értő, hasonló alkalmazásban már lévő pályázni kívánók kérvényeiket fizetési igényeik megjelölésével, a kamara hivatala 5-ös számú szobájában személyesen adják be folyó évi október hó 14 napjának déli 12 órájáig. Az eddigi alkalmaztatásról nyert bizonyítványok a kérvényhez mellékelendők.

Olvassa a Debreczent

Az Olimpiai birkózók Debreczenben.

Hétfőn este tartotta a DTE birkózó szakosztálya ifj. dr. Magoss György elnöklésével értekezletét, a melyen tekintettel a tárgy fontosságára megjelentek Steinfeld István kerületi elnök, Kovács Gyula ügyvezető elnök, Beczner József őrnagy testnevelésügyi felügyelő és a DTE vezetőségének számos tagja.

Az ülés legfontosabb tárgya a Párisban szerepelt magyar birkózók lehozatala volt. A megjelentek nagy lelkesedéssel vették tudomásul a ke-

rületi elnök ama bejelentését, hogy a legkiválóbb magyar birkózók közbekjárására hajlandók lejönni városunkba.

Alapos megfontolás után a verseny napjával a hó 26-át, színhelyül pedig az Arany Bika dísztermét jelölték ki.

Ezek szerint október 26-ikán oly nagyszabású sport esemény fog lezajlani Debreczenben, amilyen még soha nem volt.

Egy béres bicskával rohant Derzsi László vértesi földbirtokosra.

Mikor a szakácsnő nem akar maradni. — A bérest letartóztatták. — Derzsi a debreczeni klinikán fekszik.

Sulyos, csaknem végzetes támadás áldozata lett Vértés egyik legvagyonosabb földbirtokosa Derzsi László. Az esetről a következő tudósítást közöljük:

Derzsi László, Vértés község földbirtokosa a falutól 6 kilométerre fekvő ujonnan felszerelt hatalmas tanyáján gazdálkodott s családja körében a legideálisabb boldogságban élt. Jótékonyága közismert volt a tanyai lakosok között, emberbaráti célokra sohasem késett erszénye kinyitásával. Legutóbb, állatorvossággal véletlenül megmérgezte magát, azonban sikeresen felgyógyult.

Szakácsnője, kivel különösen meg volt elégedve, teljesen ismeretlen okból ki akart lépni szolgálatából s a család többszöri kérése dacára megmaradt elhatározása mellett. Tegnapelőtt maga Derzsi akarta rábírní a szakácsnőt a maradásra. A tanyai magtár előtt rozsdát mázsalak mikor az eset történt. Derzsi kérésére a szakácsnő kissé illetlen hangon szólott vissza, amely a csendes természetű s jóindulatu földbirtokost felingerelte. Szóváltás keletkezett köztük, melynek folyamán Derzsi annyira indulatba jött, hogy a renitenskedő szakácsnőt hajánál fogva előre lödítette. Az asszony keresztül esett a magtár lépcsőjén még pedig oly szerencsétlenül, hogy két oldalbordáját betörte. Az esetet látta a szakácsnő férje, Máthé Mihály gazdasági cseléd, kit engedetlensége miatt már több ízben dorgálásban részesített gazdája. Hirtelen elvérőszódott, elöntötte agyát a vér s bics-

kájt kirántva gazdájára rohant. A földbirtokos nem ijedt meg a feldühödött cseléd vakmerő támadásától, de mielőtt védekezhetett volna jobb oldalán szurás érte. A gazdaság cselédei már későn siettek gazdájuk segítségére, a további inzultust azonban sikerült megakadályozniok. Mátét lefogták és átadták a csendőrségnek, kik letartóztatásba helyezték. A megsebesült földbirtokost azonnal beszállították a debreczeni egyetem sebészeti klinikájára, hol gondos ápolásban részesítik.

A prédaság vétek!
Azért elhasznált ruhaneműinket fessük ki; vegyileg tisztítsuk
PALOTAY LAJOS
kelmefestő, vegyisztító és gőzmosó intézetében, hol a sz. zon beállítással nagy árengedmény. KÁLVIN-TÉR 5. SZ. BATHYÁNYI-UTCA 26. SZ.

KALAPOK
MIRMANNS
FRIEDMAN

3 meter öszi angol szövet
700,000 KORONA
SILBERSTEIN és ADLER POSZTOUZLETEBEN
KOSSUTH-U. 2. (Városház épület)

Modern
KÉPKERETEK
megérkeztek
ÜVEGÉSZ
legújanyosabb árban készítettük
Kész ablak állandóan raktáron
HAMEL JENŐ Rákóczi-utca 8.

Soós elsőrangú
uriszabósága
Kereskedelmi és Iparkamara
ésület, Verbóci-utca 2. szám

Kávé, tea, cacao
mindég jó,
ha a Félégyházy cégtől való
Debrecen, Piac- és Miklós-u. sarok.

LEGISZEBB ~ LEGOLCIÓBB ~ LEGJOBB
FÉRFIRUMA SZÖVETEK
csalék
FELDHAIM BEZSÖNÉL (Piac-utca 67. szám) SZERZETHETŐK BE.

Csak egy mosolyt... Repülőgépen.

Utaz: Miért megyünk most olyan lassan?

Pilóta: Épen a tejtuton repülünk keresztül s a propeller tele van vajjal

Embertán.

Tanító: Hány oldalbordád van nekem fiam?

Tanuló: Még sohasem tudtam meg számlálni, mert nagyon csiklandós vagyok.

Hírszolgálat.

Egyik riporter: Te mért irtál nekrológot a német császárról, mikor még meg se halt?

Másik riporter: Majd meghal. Látál már olyan embert, aki örökké élt. S így legalább „elsőnek adhatunk hírt”.

— Uj magyar cseh távbeszélő viszonylatok megnyitása. Debreczen Fryvaldov (Freiwaldau) és Debreczen Gräfenberg között a távbeszélő forgalom folyó hó 1-én megnyílt. A beszélgetés díja 3 perccenként 2 aranyfrank, meghívás díja 1 aranyfrank.

— Dekán Sámuel gyászja. — Dekán Sámuel nyug. gimn. tanár tudatja barátaival és ismerőseivel, hogy felejtethetlen jó felesége folyó hó 7-én reggel pár napi kínos szenvedés után jobb létre szenderült. Temetése folyó hó 9-én csütörtökön 10 órakor esetleg délután 3 órakor történik a Kossuth-utcai ref. templomból.

— Budapest megelőzésével Magyarországon itt először RIN JIN JIN az Apollóban okvetlen nézze meg.

— „Nyukosz” közlemény. Választmányi ülést a debreczeni f. csoport f. hó 11-én azaz szombaton délután 6 órakor tart. — Az elnökség.

— Ch. Percel Carola és Adler René tánciskolájában az uj tanfolyamokra beiratkozások csütörtökön és szombaton a Bika kistermében 4 től 5 ig egész nap az Uránia keresztépületben levő lakáson.

— Ki venne örökbe 10 éves, III. elemista, egészséges, csinos árvalányt? Barna haju, kékszemű, jólnevelt gyermek. Felvilágosítást ad délelőtt 11—12 óra közt a kiadóhivatalban a hadiárva örökbeadásával megbízott.

— Mese egy rablótámadásról. A rendőrségen megjelent tegnap Varga Lajosné 42 éves hajduszboszói asszony, aki eladta, hogy a Kossuth-szállóban szállott meg kedden este. Ott szobájába behatolt két cigány legény, akik megpofozták, majd merényletet akartak ellene elkövetni és 250.000 koronáját is elrabolták. A nyomozás során kiderült, hogy a feljelentésből csupán annyi igaz, hogy kedden a beleg segélyező pénztártól Vargáné tényleg felvett 250.000 koronát. Ezt az összeget azonban a két cigány legény társaságában elmulattá s a mesét a mámorában találta ki.

— Budapest megelőzésével Magyarországon itt először RIN JIN JIN az Apollóban okvetlen nézze meg.

x Filc kalapok, svájci sapkák minden színben százötvenezer koronáért. Bőrkalpok nagy választékban a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

Magyar szabók figyelmébe!
Félpersza bőrök és
bélésárúk legolcsóbban
Adler szücsnél
szerezhetőek be, Bathyányi-utca 2.

Kislakásépítések elősegítése.

Az ötven kat. holdat meg nem haladó birtokkal bíró földtulajdonosok és az 1920:XXXVI. tc. alapján házbélyhez jutott, valamint egyéb házbélyvel bíró egyének a Falusi Kislakásépítő Akciónak Tiszántúlon lévő tároló telepeiről kedvezményes áron szerezhetik be az összes építkezésekhez szükséges faanyagokat. Az igénylők kérelmével közvetlenül a tároló telepet kezelő hitelszövetkezetekhez kell fordulni, ahol hiteltételek egyének a vételár 70 (hetven) százaléka erejéig váltóhitelben is részeshelhetnek. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kerületében a Falusi Kislakásépítő Akciónak tároló telepei vannak: Debreczenben, melynek vezetője Ekly József, telepe D. J. szegi-ut 90. sz.; Békéscsabán, melynek kezelése a Békéscsabai Kiszgazdabank és Hitelszövetkezet; Nyírhalásán és Nagyszénáson, melyeknek kezelése az ottani hitelszövetkezetek; valamint Törökszentmiklóson a Törökszentmiklósi Gazdák Gözmalma Rt. kezelésében.

— **Elhunyt munkásbiztosítói tisztviselő.** A debreczeni ker. munkásbiztosító pénztár tisztviselője, Ritókh István október 6-án váratlanul elhunyt. Ritókh István 15 évig volt szorgalmas tisztviselője a munkásbiztosító pénztárnak s váratlan halála szinte részvétet keltett kollégái és ismerősei között. Temetése holnap lesz.

— **Caffé Restaurant a Royal-kávéházban.** Érdekes újítást vezet be a Royal kávéház. — Csütörtöktől kezdve minden este meleg konyha lesz elsőrendű ételekkel és italokkal. A kávéház specialista lesz az oic ó „Royal vacsora” egy sült, térsza és egy kis üveg bor 22.000 koronáért. Azonkívül jó házi főléstű boric kis és nagy üvegekben. A Royal kávéházban ugyancsak csütörtöktől kezdve Veress Tóni a közkedvelt cigányprimás fog hangversenyezni esteként budapesti zenekarával.

— **Budapest megelőzésével Magyarországon itt először RIN JIN JIN az Apollóban okvellen nézze meg.**

— **Rendőri hírek.** Karakas Györgyné Hatvan-utca 52. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a törvényszéki palotából való eltávozásakor fekete bőrerszényét a benne levő 230.000 korona készpénzével együtt elvesztette. A tárgya megtalálóját keresik. — Szutrin Miklós Erzsébet utca 56. szám alatti lakos a zsidó ünnepek alatt a templomban ájtatoskodott. Távolléte alatt aztán fiatalok cselédje baltával felcsitette lezárt szoba ajtaját és 25.000 koronát a szoba asztaláról ellopott. Előállították a kiscselédet, aki tettét beismerete. Eljárás indult ellene.

— **Tűkrőgyártás, üvegcsiszolás régi tűkrök újjáöntése Sipkovits Béla üvegipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35-6.**

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban **VESZEK.**
STEINER MIHÁLY Hatvan-a. 2. 1-6 em.

POLOSKA és SVÁRBOGÁR
irtószert, garantált minőségű.
Hatóságilag szabada'mazva, nagyon olcsón kapható

STERN
festéküzletében, Bikával szemben (Saját érdekében mindenki győződjön meg róla)

Fogház helyett pénzbüntetést kaptak Györki képviselő vörös rózsás tüntetői.

A képviselőválasztások idején két dohánygyári munkás Móre Andrásné és Lacza Imre, jelöltjük, Györki Imre nemzetgyűlési képviselő tiszteletére egy hatalmas vörös virágcsokrot készítettek s azt három hosszú vörös szalaggal feldíszítve 1922. június 30-án ki is állították a „Nizsai” virágcsarnok kirakatában. A rendőrség egy belügyminiszteri rendelet alapján eltávolította a virágcsokrot, a két dohánygyári munkás ellen pedig eljárást helyezett folyamatba. Az ügy 1922. november 30-án került a bíróság elé, mikor a debre-

cení járásbíró 2-2 helyi fogházat szabott ki a dohánygyári munkásokra. Fellegbezés folytán tegnap került az érdekes ügy a debreceni törvényszék Serly tanácsa elé, hol a vádat maga az ügyészség elnöke Geréts dr. képviselte. A törvényszék az 1164-1920. számú rendelet alapján szintén büntösnek mondta ki a két vádlottat, azonban fogházbüntetés helyett pénzbüntetéssel súlyotta őket, minként 200 ezer korona és 20 ezer korona mellékbüntetést kaptak. Az ítélet jogerős.

Felmentették a biharnagybajomi legénydráma tettesét**Bozdán Károly önvédelemből szurta le támadóját.**

Bozdán Károly 19 éves biharnagybajomi születésű budapesti cipészeged 1924. július 17-én édesapja látogatására szülőfalujába utazott. Este betért az egyik koresmába s esendesen borozgatni kezdett. Nemsokára megjelent régi barátja, Sárkány Gyula 34 éves nap-szamos is a koresmában, ki hamarosan belekötött Bozdánba. Heves szóváltás keletkezett köztük, mely csakhamar a tetlegességig fajult. Dulakodni kezdtek, azonban a koresmák békés természetű látogatói szétválasztották s szépen kitétek őket a koresma ajtaján. Bozdán futásrak eredt, Sárkány azonban ut lért és ismét megtámadta. Bozdán, hogy védekezzen, balkezével kinyitotta a zsebében lévő bicskát s többször Sárkány felé szurt. Sárkányt két szurás találta el, amely átmeteszette két legnagyobb ütőerét. A szerencsétlen ember látogató nyakkal holtan maradt a sáros utca közepén. Bozdánt azonnal letartóztatták a csendőrség s az ügyészség szándékos

emberölés miatt emelt vádat ellene. A debreceni törvényszék Serly tanácsa tegnap foglalkozott a véres ügygyel. Bozdán védője, dr. Aczél Jenő, azt fejtette, hogy a különben is ittag vádlott önvédelemből szurta agyon Sárkányt. A bíróság elfogadta Aczél dr. védekezését s azon a címen, hogy a vádlott önvédelemből követte el tetteit, felmentő ítélet hozott. Az ügyész megfellebbezte az ítéletet s ellenezte a vádlott szabadlábra helyezését. A bíróság azonban szabadlábra helyezte Bozdánt, amellet, hogy a felelővitehi tárgyalásig nem szabad elhagynia Biharnagybajom területét, minden héten egyszer jelentkezni kell a csendőrségen.

Lapkihordokat felvesz a kiadóhivatal!**A Magyar Ruháipar****Debrecen legnagyobb és legolcsóbb férfi-, fiúruha áruháza a Bika-szálló épületében csoport árusítást rendez****és eladásra kerülnek az alatti cikkek:**

250 darab gummikabát, darabonként

390

600 drb. tartós zövet öltöny drb-ként

790

350 darab doubl raglán darabonként

810

170 darab fekete téli kabát plus bé-léssel, darabonként

1250

320 darab rövid téli kabát, melegen béelve darabonként

690

220 drb. csikos nadrág darabonként

180**Az árak ezer koronában értendők!**

Fix fizetéses egyének, tisztviselők, főiskolai hallgatók munkások kedvező fizetési feltételek mellett

vásárolhatnak!**Tőzsde****Szünet a tőzsdén.**

A tegnapi zsidóünnepen zárva maradtak a tőzsde kapui és sem az értki zsidó, sem a gabonátőzsdén nem volt üzlet. Ugyancsak zárva voltak az ügynökök irodái is, úgy hogy tájékoztató árfolyamok sem alakultak ki.

Az aranykorona dollárárfolyama.

Az aranykorona mai árfolyama hivatalos dollárkursuson átszámítva 15629.16.

Zürichi zárlat.

Páris 27 negyed, London 2330, Newyork 528 negyed, Brüsszel 2500, Milánó 2265, Hollandia 203 negyed, Berlin 124 negyed, Bécs 73 háromnegyed, Szófia 280, Prága 1555 negyed, Varsó 100 háromnegyed, Budapest 68, Bukarest 280, Belgrád 752 fél.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyíltvásári maradvány 567, érkezett 429, eladott 150. Zártvásári maradvány 101, érkezett 145, eladott 40. Árak könnyű 25 5, nehéz 26 fél-28.

Magyar Nemzeti Bank jelentés a devizaárfolyamokról.

Egy darab	Vétel	Eladás	Ár
Dollár	76850 K	77410 K	
Angolfont.	342000 K	346000 K	
Hollandi forint	29805 K	30090 K	
Francia frank	4056 K	4086 K	
Svájci frank	14880 K	14935 K	
Léva	557 K	565 K	
Cseh korona	2277 K	2286 K	
Lira	3328 K	3363 K	
Lei	415 K	422 K	
Dinár	1095 K	1116 K	
100 n. márka	— fill.	— fill.	
Lengyel márka	— fill.	— fill.	
Oszták korona	109.20	109.80	

Egy tizenhárom éves betörő revolveres merénylete egyik Csapó-utcai házban.

A maga nemében érdekes ügyben nyomoz most a debreceni rendőrség. Egy meghusult merénylőtől van szó, melyet egy fiatal suhanc kedden este követelt el 8-9 óra között a város egyik legforgalmasabb utcájának egyik házában. Az esetről a „Debreczen” munkatársa az alábbiakat jelent.

Kedden este 8-9 órára járt az idő, amikor Láng Miklós Csapó-utca 19. szám alatti lakásába bezörgete egy 13 év körüli fiatal suhanc. A lakásban Láng Miklósné volt jelen, aki azonnal ajtóit nyitott mitsem sejtve.

Amint az ajtó kinyílt, a fiatal suhanc revolverrel kezében belépett s az asszony elé állott. Láng Miklósnét a jelenet annyira megijesztette, hogy sikoltozni kezdett. Ettől a sikoltástól azonban a fiatal betörő is megszeppent és kerekelt oldott.

Jellemző az esetre az, hogy a házban sok lakó lakik s a fiúnak mégis bátorsága volt a vakmerő tette. A sikoltása a lakók nagyrésze összefutott, de a merénylő ekkorra már eltűnt. Láng Miklósné azonnal felsietett a rendőrségre, ahol feljelentését megtette. A fiatalok betörőre eddig még nem sikerült rátalálni. Nyomozást indítottak ellene.

Felélő szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántúli Hirlap r. t. nyomdájában.

Hirdessen lapunkban.

Fontos tudnia

Glück cipő nagyáruházában a minőség a legjobb és az árak a legolcsóbbak:

Tájékoztató áraink:

Női chevro egész lack kaplis am. és francia K 275,000
 Női box am. és francia K 325,000
 Női shevro és box strapa cipő K 200-225,000
 Női barna bagaria egész K 375,000
 Női shevro fél fűzős és 2 spanglis K 250,000
 Férfi erős box fűzős K 300,000
 Férfi chevro és box francia lack kaplis K 35,000

Azonkívül nő lack és antilop cipőkben, ugyancsak fiú és leány iskola cipőkben csizmákban és comoda cipőkben harsnyákban a legnagyobb választék legolcsóbb árak.

Tiszviseleknek ürengedmény.
Glück cipőnagyáruház Debreczen Piac-utca 9. Bika mellett.

Szereti az egészséget?

Használjon csak

ALTESSE

szivarkapapirt és hüvelyt

Középszkolát végzett fiú

tanulónak

lapunk nyomdájában felvételik.

Varga-utca 5. szám.

KIK AKARNAK EGY VÉGTELEN OLCSÓ HÁZAT MEGVENNI? GYÁRTELEP, VAGY BÁRMILYEN IPARTELEP CÉLJÁRA IS ALKALMAS! TIMÁROK! VÁLLALKOZÓK! GAZDÁLKODÓK! POTOMÁRÉRT

120 millió kor.-ért megkaphatják ma még a Homokkertben, a Szabó Kálmán főutcában 20. szám alatt levő ingatlant. Teljesen új építkezés, csak most lelt befejezve. Szappangár céljára épült, azonban a gyár, hirtelen közbejött okok miatt üzembe helyezve nem lesz!

Rögtön átvehető! Az épület hat szobából áll. Természkő alapon, téglafalazat, palatetővel fedve, 300 négyzetméter telek. Az egész terület erős léckerítéssel körülfalazva. Villanyvilágítás már berendezve. Jó vizű szivattyús kut.

Ha a kapu zárva lenne, a kulcs a szemben levő Danczinger-féle üzletben van.

Ezen ingatlan felett is a NAGY LAJOS Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő a foglaltatás is. Iroda: Veres-u. 9.

12 millió koronáért megkapható egy teljesen új ház.

Most lelt befejezve az építkezése! Cseréptetővel fedve! Rögtön beköltözhető!

A Hatvan-utca folytatását képező Kishegyesi-ut jobb oldalán, a Szotyori-telep mellett

Városi régi Téglaevető telepen van ez a szép kis új ház. Tulajdonosa Kiss Lajos ur (festősegéd) Báiki megmutatja ott, melyik az!

A vételi jogügylet a NAGY LAJOS IRODÁBAN köthető meg VERES-UTCA 9. szám alatt.

Borzasztó olcsóért megkapható a belvárosban, a Rákóczi-utcánál két egymás mellett álló ház! Neveléses olcsó ár!

Maróthy György-u. 9. és Könyök-utca 11. sz.

Mindkét épület téglafalazat, cseréppel fedve. Világos pincelakások. Felső lakások és két üzlet. Csoda olcsó vétel!

Bővebb felvilágosítás nyerhető és a vételi jogügylet megköthető a Nagy Lajos Irodában Veres-u. 9.

Hölgyeim és Uraim!

Mielőtt ruházati cikkeiket beszerzi

FONTOS!

hogyan tekintse Stark Divatáruházát Piac-utca 7. szám. Holdusan felszerelt áruháza áll a T. vevők rendelkezésére

Csupa sláger cikkek!

VÁSZON OSZTÁLY		URI DIVATOSZTÁLY	
84 cm. széles Kalotaszegi vászon	14800.-	Flannel minden színben . . .	26500.-
84 cm. széles prima függöny és ágyterítőre	17500.-	Férfi ing 2 galléros	85000.-
84 cm. széles egész nehéz la	24800.-	„ „ Bécsi 2 galléros	95000.-
82 cm. széles mosott shiffon	21500.-	Csodás angol zefir ing	125000.-
4/5 Verseny vászon	22500.-	Pastel rövid nadrág	45000.-
82 cm. Hollandi vászon	22500.-	Kozmánosi francs nadrág la	55000.-
82 cm. buzavirág vászon	26500.-	Hosszu francia köper nadrág	78000.-
		Rajé nadrág saját készítmény	87500.-
		1 pár zokni	8000.-
		1 zsebkendő	10000.-
		Férfi ruha szövet 3 méter tisztia gyapju kamgarn	650000.-
		Nyakkendő, nadrág és zokni tartók. — Hrsisnyák, kezyük nagy választékban.	

NŐI DIVATOSZTÁLY

120 cm. Shottis szövet 68000.-
 120 „ Gabardin „ 48000.-
 120 „ Pepita „ 68000.-
 140 „ Lúszter S. kék, fekete 138000.-
 120 „ széles női divatszöv. 78800.-

Ágyhuzatok, ágygarnitúrák, fehérnemű garnitúrák, magános abroszok, 6 személyes abrosz, törülközők, szakajtók, pohártörölők. — Leszállított árak.

Tisztelettel: **STARK SÁNDOR.**

Részletfizetésre

Hitelképes egyének heti és havi előnyös fizetési feltételek mellett **BESZEREZHETNEK** selymet, vásznat, kánavászt, siffont, zepbirt, barchetet,

Női- és férfi fehérneműket, női- leány felöltőket szvetttereket, harisnyákat, kezyüket

Friedmann Ignác és FIAI kézmű és nődivat áruházában **Piac-utca 65.** Szent Anna-utcával szemben,

SÜRGÖNY!

TURUL cipőraktár DEBRECZEN, (Piac-utca 48. sz.)

hozza forgalomba a küldött elsőrendű kivitelű női barna antilop szaloncipőket, bőr sarokkal

295.000

koronás árbán

TURUL KÖZPONT Budapest

Nagy kész kocsiraktár egyszerűtől a legmodernebb kivitelig. Új és használt kocsik kaphatók. Használt autók veszek és becserélek. Javításokat, fényezést kárpitozást, megrendeléseket olcsón és pontosan eszközöl:

NEULANDER ANDOR kocsigyára **Erzsébet-utca 28. sz.** TELEFON: 11-47.

Gyapjúfonál struc pamut, szabókellékek nagy raktára **Franknál, Csapó-utca 90**

Utcai és alkalmi ruhák festője és vegytisztítója

BIRÓ

Arany Bika. (Mosi bajnokság) Finomabb ruhadarabokat felelősséggel vállal

PéNZ! **Szilágyi Jenő** **DEBRECEN, Csapó-utca 19.** pénzkölcsönt közvetítő, értékpapírkereskedő és városi ingatlanforgalmi irodája Telefonsz 5-66, 18960-13068. és 1499. száma iparrendelője alapján Telefonsz. 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak árucseré mellett, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetíték pénzkölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTÖKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tőkék kihelyezésénél kívánatra a kamathozadék tényleges buzába is átvehető.

MEGBIZÁSBOL előnyös feltételek mellett előlegkölcsönöket folyósítok olyan ékszer, ezüst, szőnyeg, kep, zongora stb. könnyen kezelhető ingóságokra, amelyeket nálam bizományban elhelyeznek.

VÁROSI, magán- és bérházakat veszek és eladok, valamint ezek adásvételét közvetítem. Eladó ingatlanokra előlegkölcsönöket közvetítek.

PéNZ! Jelzálogkölcsönöket közvetíték tehermentes házakra és földekre alacsony kamattal mellett. **PéNZ!**

Apró hirdetések

AJÁNLAT

Tyukszemvágni (fedikürözni) há-
akhoz megyek Sónagó fürdőmester.
Simonffy-u. 29. 573

Szerek Andrási uri és egyenruha-
szabó, Szent Anna utca 1. Egyenru-
bázati cikkek és szövetek raktára. —
536

Mindenféle butorok legolcsóbb
beszerzési helye Hausner Salamonnál
Simonffy-utca 2. c. 395

Tégla kifogástalan minőségben
Tóth Sebestyén téglagyárában kap-
ható. Megbízott Betus József Zöld-
fa-utca 8. 612

**Bőröndök, retikulók, finom bőr-
árak** csakis Feuermann bőröndös-
nél, Piac-u. 44. 879

**Ebédlő-, háló-, konyhaberendezé-
seket, egyes butorok eladókat** eladok,
veszek. Széchenyi-utca 8. szám. 1311

Deszka, léc és egyéb faanyagok ju-
tányosan beszerezhetők Fischer fa-
telepén, Károly Ferenc József ut 20.
Telefon 647. 1907

**File kalapok,
Svájci sapkák,
Bőr kalapok**
150,000 KORONÁÉRT!

Kalapüzem

PIACZ-U. 9. SZÁM.

Butor diszvasalások, épület vasalá-
sok, kátrány fedélemek, horga-
nyozott fonatok legolcsóbban Kovács
Gyula vasüzletében. Bika mellett,
sarkon. 9

Legdivatosabb ernyőket, átalaki-
tásokat, áthuzásokat legolcsóbban
készít Ernőüzem, Sas-utca 3 1531

Férfi és női szabónak olcsóbban
fest, tisztít Wacha, Simonyi-ut 55.

**Tűzhelyek, edények, vaságyak, kát-
ránylemezek, mindenféle vasárak**
legolcsóbban Kormos vaskereskedé-
sében, Csapó-utca 15. 1918

Negyven százalékkal olcsóbb lett
a festés, tisztítás, mosás. Wacha, —
Simonyi-ut 55. 338

Olcsó és tartós cipők állandóan
kaphatók Almássynál, Kossuth-utca
238

**Fajborok Tokánál, Szent Anna-ut-
ca 1. Próbáruvet mindenkinék aján-
lok. 1418**

Ruhafestéssel otthon ne foglalkoz-
zon, mert olcsóbban, izléseken fest
Wacha, Simonyi-ut 55. 340

Mérlegek, edények, üstök, káposzta
gyaluk Bészler és Dávid vaskereske-
desében kaphatók. Piac-utca 7.

Tűzifa, szén, fűreszpor szükséglet
t pontosan és legjutányosabban
szállítja Winkler fakereskedő, Mar-
git fürdővel szemben. Telefon 2-80.
461

Aranyat, ezüstöt, briliánsat ve-
szünk. Stassik és Blattner, Csapó 12.

Boroshordó, új és használt, mélyen
leszállított árban kapható. Káposztás
kádakat és hordókat veszek, báró
Györfly-hordógyár, Nap-utca 4. Tele-
fon 12-83. 505

Ha nincsen pénze, megint vehet
Kaisernél részletfizetésre. Piac 7.
499

**Jeggyűrűt, fülbevalót, órát, ék-
szert legolcsóbban** vásárolhat, javítá-
tathat Licht ékszerésznél, Simon-
ffy-utca 1. 930

Nagy József fodrász és manikür-
termében minden tekintetben kifogá-
stalan kiszolgálást kap. 2015

Szörmeruhái legolcsóbban beszerez-
hető és átalakíthatja Kőváry szűcs,
Piac 42. Pannónia-udvar. 217

LAKÁS, ÜZLET

Bérbe évszámra családi ház kiadó
Lakó nincs. Cim a kiadóban. 572

Butorozott szobába intelligens la-
kó társnót keresek. Varga-u. 6. 571

Elcsesélném egyszobás konyhás la-
kásomat, mely kertészen van, ser-
téstartás megengedve. A város belte-
rületén levő akár udvarra nyíló,
akár pincészetével. Cim a kiadóban.
574

Üzlethelyiség kirakattal Kossuth-
utcaiban azonnal átadó. Értekezhetni
Hunyadi-u. 14., szabóüzlet. 528

Lakásért egész épület rendbehozá-
sát vállalom. Kőmives, Kut-utca 72.

Raktárhelyiség 60 négyzetméter
nagy kiadó, Hatvan-utca 11. Értekez-
hetni lehet Stern kefégyár városi
raktárában. 549

Butorozott szobát konyhahaszná-
lással 15-re keres szolid házaspár.
Cimet az Egyetértéshez. 509

KERESLET

Keresek fedetetre 50.000,000 koronát
heti vagy havi kamatra. Cim a
kiadóhivataltban. 563

Tanítónőt keresek 2 kisebb fiam
mellé egész délutáni foglalkozásra.
Cim Hajdúföldnél. 568

Tanulók, kovács, kerékgyártó fize-
téssel felvétetnek Neuländer kocsi-
gyár, Erzsébet 28. 370

Elveszett hétfőn este az Egmalom
utcai villamos megállónál pénz-
tárca pénzzel és szemüveggel. A be-
esületes megtaláló kéretik a pénz
megtartása mellett a szemüveget a
Független Ujsághoz leadni. 561

Géplakostanulók fizetéssel felvé-
tetnek Arany János-utca 37. Ehren-
reich Sámuel. 559

Tanuló fizetéssel felvétetik Bőör
Kálmán fűszerüzletébe, Csapó-utca
39. szám. 548

ÁLLÁST KERES

Gépirásban perfekt több évi gyakor-
lattal bíró kereskedelmi végzettségű
tisztviselő állást keres. Cim Pere-
ces-utca 23. az udvarban. 467

Irodai, pénztárnoki, pénzbeszédői,
vagy más foglalkozást keres nős fia-
talember. Megbízhatóságért felelős-
ség van vállalva. 504

Gyermektelen házaspár házmesteri
állást keres. Cimeket kérem az
Egyetértéshez. 554

ÁLLÁST KAP

Kézi leány kalapszalomba felvéte-
tik. Piac-u. 79. 565

Perzsaszőnyeg szövésben teljesen
önálló munkásnő hosszabb időre fel-
vétetik. Sa-u. 4. I. 1. 569

Aprított tűzifának állandó szállítá-
sához fuvarosok felvétetnek. Kétma-
lom-u. 5. 570

Gyakorlott vasalónő felvétetik
Könc kelmefestő, Péterfia 39. 468

Vidéki vendéglőbe fiatal jó meg-
jelenésű női percentsnek keresek. —
Cim Hajdúföldbe.

Egy kifutó fiú felvétetik Aszodi és
Róth cégnél. 555

Mosogató asszonyt keres a Gamb-
rinus. 553

Kifutófiú jó fizetéssel felvétetik.
Piac 49. Nyomda. 560

Kiszolgálólány, ki már gyakorlott,
azonnal felvétetik Klein Vilmos
festékkereskedésében. Arany János-
utca 10. 558

24 éves szőlőkezelői állásomat meg-
változtatnám, mint mezőgazda, ker-
tesz, méhész. — 44 éves, nős, családos
ref. vallású vagyok. Cim: Nagy Sán-
dor, Monostorpályi. Meghívásra be-
mutatkozom. 520

ELADÁS

Eladó családi ház 1100 öl kertészet-
tel, beköltözhető lakással. Posta-u. 5.
szám. 578

Szép új sárga kocsi, puttonok, eke,
egyek fekete kocsi és egy öltöny
új férfi ruha sürgősen olcsón eladók,
elköltözés miatt. Butorok eladók is.
Csapó-u. 26. 578

Sütőtök 100—120 mázsa eladó. Érte-
kezhetni a Sámsoni-uti vámbáznál.
566

Késes-utca 8. sz. ház beköltözhető
háromszobás lakással kettőszázmil-
lióért eladó. — Értekezni helyszínen
vagy dr Balázs, Piac-u. 89. 173

Modern egy emeletes ház a központ
ban, beköltözhető öt szobás gyönyörű
lakással, jóval a forgalmi értékén
alul sürgősen eladó. Cim a Függet-
len Ujság kiadójában. 181

Késes-utca 8. sz. ház beköltözhető
háromszobás lakással kettőszázhusz
nyílloért eladó. Értekezni helyszínen
vagy dr Balázs, Piac-u. 89. 205

Darabos-u. 16. számú ház beköltöz-
hető lakással, vagyon megosztás mi-
att eladó. 443

Szép új sárga kocsi, parádés, új
rézveretes szerszám, puttonok, eke,
egyek fekete kocsi rud eladók sürgő-
sen olcsón. Csapó-u. 26. 486

Egy teljesen új haboskörös komplet
fűlő elutazás miatt jutányosan meg-
kapható. Értekezni lehet Rákóczi-u.
50. sz. 492

Eladó Komlóssy út 36. számú villa
szőlő és gyümölcsösökkel, beköltözhető
lakással, értekezni Péterfit 30. sz. a.
Könc. 476

**Békebeli minőségben
ismét kapható**
a „Fáy” arckrém és szappan
Bámulatos hatású arckrém szer,
Gyorsan és biztosan eltávolít szepi-
májfoltot, pattarást és a napsütött ar-
cotok hófehérre teszi.
Egy tégely ára 10.000 korona.
1 drb. szappan 12.000 korona.
Kapható és készítő
Grósz Nagy Ferencz
„Arany egyszaru” gyógyszerárúháza,
DEBRECEN, (Szinház mellett)
Ugyanott mindenféle piperecikkek,
szappanok, arc remek, pouderek, haj-
olajok, fejcsermek illatszerek kimérve
legolcsóbb napi drogeria árakban
beszerezhetők.

Eladó ócska deszka gerenda és
tégla, Holeczer fatelep, Károly Fe-
renc József-ut 3. b. sz. 481

Butorok! Ebédlő szekrény arany-
rámás méteres tükör, szalongsar-
natura, ócska fotel, ócska divány,
asztalok, székek, ágyak, fogasok, pu-
lituros mosdók, függöny, lócca, ste-
lázsik, fonott nádszék, olcsón elköl-
tözés miatt csak pár napig eladók.
Csapó-utca 26. 485

Eladó gázkályha és egy befalazha-
tó 120 literes rézüst Könc, Péterfia
30. sz. 475

Boldogfalva-utca 17. számú ház be-
költözéssel eladó. 470

Teljesen új, komplett hálószoba bu-
tor eladó. Homokkert-u. 3. sz. 558

SZŐLŐSKERT 2 1/2 hold, épülettel,
dróttal körítéssel körülvéve el-
adó. Értekezni: Kegyes sarkraktár,
Piac-utca 58.

Eladó Vigkedvü Mihály-utca 40. sz.
modern ház. Tíz évig adómentes. —
Jutányos áron megvehető. Értekez-
hetni lehet: Kun Alfréd, Barna-u. 12

Vadászfegyver kettő darab tizen-
kettős kakasnékülű eladó. Teleki-
utca 96. 546

Eladó H.-Böszörményben pályaud-
vari bodega elköltözés miatt, ára 30
nyíllo korona, felvilágosítást nyújt
Czegledi fodrász, Csapó-utca 54. sz.
— Jó munkás fodrászsegédet felve-
szek 15-re. 547

Eladó egy alig használt sötétzöld
vejour női téli kabát és egy festett
ruhaszekrény. Libakert, Viola-u. 22.
543

Üzlet forgalmas helyen, központ-
ban mindenféle üzletre alkalmas be-
rendezéssel, áruval vagy áru nélkül,
visszavonulás miatt azonnal eladó. —
Cim a kiadóban. 541

Használt sparherdt eladó. Rákóczi-
utca 8., Frank. 519

Argaman ebédlőszőnyeg 3x4 méte-
res, jutányosan eladó. Cim Egyet-
értésnél. 510

Bocskay-kert, Dugó-vendéglőben,
két szekér sütőtök, csutka, szalma
olcsón eladó. 513

Eladó Halápon 15 kat. hold föld.
Ertekezhetni dr Borbély ügyvéd-
nél, Sas-utca. 516

VEGYES

A Kereskedelmi és Iparkamara
két fűtői állásra pályázatot hirdet.
A központi gőzfűtéshez értő, hasonló
alkalmazásban már lévő pályázni
kívánók kérvényeiket fizetési igé-
nyek megjelölésével, a kamara hi-
vataltal 5-ös számú szobájában szemé-
lyesen adják be f. évi október hó 14.
napjának déli 12 órájáig. Az eddigi
alkalmaztatásról nyert bizonyítvá-
nyok a kérvényhez melléklendők. 576

Női kalapok 120 ezer koronától kap-
ható Kohn Helén kalapszalonyában
Piac-u. 79. 564

Pénzt fedezetre huzamosabban ki-
helyezek. Értekezhetni dr. Ember
ügyvédnél, Piac-u. 42. 567

Női és gyermekruhavarrást háznál
is vállalom. Cim: Roboz, Szent Anna-
utca 5. 259

Egyetemi hallgatók, gazdászok, —
koszt és lakás kapható a Nagyerdei
vígadóban. 1940

Cseh, szlovák, lengyel, ruthén,
orosz okmányokat magyarra fordít
Vollay Ferenc törvényszéki hites tol-
mács, Poroszlay-ut 11. Cseh, szlovák
okmányokat szlovák levél útján be-
szerez. 159

Gazdák buzáját magas terményka-
matra beveszi és kihelyezi az Agri-
kultura Kereskedelmi R.-T., Egyhá-
z-ter 5. Telefon 11—18. 159

A Debreczeni m. kir. Tisza István
tudományegyetem gazdasági hivata-
la versenytárgyalást hirdet a követ-
kező cikkek szállítására: marha, bor-
jú és marhahusneműek, zsír- és hen-
tesárak, tej, fűszer és gyarmatarak,
fa és szén. Ajánlati feltételek besze-
rezhetők az egyetemi gazdasági hiva-
tálnál (Debrecen, Belső klinikai-te-
lep). Ajánlati határidő 1924. október
16-án 12 óráig. 453

Szőnyegszövő iskolában eredeti
minták, fonalak, felvetők stb. legfi-
nomabb minőségben olcsón kapha-
tók. Szőnyegkészítést, tanítást vállal-
nak. Dr. Horváthné, Deák Ferenc-
utca 9. 535

5-6 drb tehenet teletetésre a leg-
kedvezőbb feltételek mellett elvállal-
lok. Bocskai-ter 6. 551

Gyümölcsfacemeték kaphatók a
városi kertészetben. Nagyerdő 15.
szám. 562

Értesítem a mélyen t. vendégeimet,
hogy a Corzó-kávéházban fodrászüz-
letem megszűnt, s mint üzletvezető a
Forgács-cégnél. — Hungária-palota,
— Arany János-u. 2. sz. alatt vagyok.
Czibere Gyula. 542

László András, Csillag-utca 24. El-
vállal mindennemű kőműves, ács-
munkát, kedvező árakért. 467

OLMOT

bármily mennyiségben vesz-
lapunk nyomdája, Varga-utca 5.